

NOVA DOBA

Leto XXI.

Celje, petek 8. decembra 1939

Štev. 50.

Izselitev Nemcev iz Jugoslavije

O tem vprašanju objavlja omladinski kulturno-politični list »Naša misel« zamimiv članek, iz katerega posnemamo:

Načelo totalitarnosti je v poslednjem času dobilo svojevrsten prispevek. Po geslu: »Heim ins Reich« je Nemčija načela vprašanje preselitve svojih manjšin v matično državo, kar se deloma v dveh primerih že izvaja: tirolski in baltski manjšinski skupini že zapuščata ozemlje dosedanjega bivanja ter se odseljujejo v določene predele v stari domovini. Preseljevanje samo na sebi, kakor tudi v pogledu na čas, v katerem se je začelo, razglabljanje o vzrokih in posledicah, vse to je vzbudilo opravičljivo pozornost. Zlasti pa je preseljevanje postalo predmet razpravljanja tam, kjer so pravitako nemške manjšine, t. j. v podonavskem bazenu, v južni in jugovzhodni Evropi. Obstojta verjetnost, da se resno načne razpravljanje o preselitvi manjšin s tega področja, kar je v ostalem nakazal sam kancelar Hitler, ko je 6. oktobra t. l. v rajhstagu izjavil, da bi takšna izselitev ustvarila zadovoljivo atmosfero ter dobre sosedске odnošaje med Nemčijo in državami podunavskega bazena.

Vprašanja preselitve nemške manjšine iz naše države se je naše časopisje že oprijelo; zlasti so bila značilna mišljenja in izjave, ki smo jih zasledili v glasilih nemške manjšine same. Na svojevrstno stališče pa se je postavila beograjska »Politika«, katere pisanja se bomo dotaknili kasneje.

Manjšine lahko razdelimo po kriteriju njih povezanosti z matičnim narodnim ozemljem in po njih medsebojni strnjivosti v tri skupine: v one, ki so kompaktno naseljene v neposredni teritorialni zvezi z matičnim narodnim ozemljem; one, ki predstavljajo kompaktne, zaključene enice sredi drugorodnega ozemlja in slednjic v tiste, ki predstavljajo več ali manj raztresene pripadnike manjšinske narodnosti.

Po gornjih vidikih se presoja tudi pomembnost, ki jo manjšina kot etnografska edinica predstavlja. Ta pomembnost dobiva v izvestnih okoliščinah lahko značilno obelježje, ko postane manjšina po svojem položaju nosilec konkretnih nalog ter začne predstavljati aktivno silo, delujočo v izvestnem pravcu in smotru.

Imeli smo v zadnjem času priliko, opažati svojevrsten aktivizem, ki so ga razvijale nemške manjšine v onih deželah, ki podleže tako zvanemu nemškemu življenjskemu prostoru. Manjšine, ki so bile po svoji prirodni legi in nacionalnem čustvovanju pripraven nosilec ekspanzijskih teženj, so izvrševale v prvih početkih pripravljane terena, ki je olajšalo sledeče akcije. Manjšine so postale tako most ekspanzijske politike, agent provokater ali sredstvo za opravičilo posegov, izvršenih v nadaljnjih fazah v živo telo drugih narodov in držav.

Z dokončno osvojitvijo dežel, kjer so manjšine s svojstvenim delovanjem pripravljale teren zavojevalnim posegom, je bila njih naloga v tem smislu opravljena, ni pa s tem usahnil pomen manjšine, ki je z novimi prilikami dobila nove naloge. Sproščena onih utesnitev, ki jo je zanjo predstavljal tuj večinski narod, v katerem je do sedaj bila manjšina, je začela z novim delovanjem, ki ima oslobočeno in pomoč v matični državi.

Ce se je s strani tretjega rajha v zadnjem času postavilo vprašanje preselitve nemških manjšin v staro domovino, si to lahko razlagamo — in takšne so tudi splošne razlage — na dva, morda tri načine.

Z okupacijo novih dežel je Nemčija dobila znatno ozemlje, ki je naseljeno z nenemškim prebivalstvom. Z nastopom izvestnih okoliščin bi ta teritorij zaradi razumljive nenaklonjenosti prebivalstva za rajh lahko predstavljal oviro, če ne celo opasnost. Zaradi tega teži rajh za germaniziranjem teh predelov in za etnografskim zaokroženjem svojega ozemlja. Za ta posel je treba sposobnega človeškega materiala, ki ga manjšine

gotovo predstavljajo. Na ta način je zadovoljeno nacionalnemu momentu, ki ga tudi vidimo v teh preseljevanjih.

Z izselitvijo nemških manjšin iz drugih dežel se baje žele ustvariti med prizadetimi državami boljši odnošaji, kajti manjšine so le prečestokrat vzrok medsebojnih trenj in političnih intervencij, ki meddržavne odnose samo kalijo.

Nadvse važen moment preseljevanja manjšin pa je njih gospodarska korist za rajh. Ni treba mnogo razmišljanja o tem, kaj pomeni Nemčiji danes odškodnina, ki jo dobi za prepuščeno lastnino od onih držav, iz katerih se je izselila nemška manjšina. Ne motimo se, če trdimo, da je izmed zgoraj navedenih razlogov zadnji morda najmočnejši.

Kljub vsemu se pa samo ob sebi vendarle pojavlja vprašanje, ali sta dva, oziroma trije momenti ekvivalentni potrebi in pomenu, ki jih rajh stavlja na svoje manjšine. V območjih, ki ne podleže nemškemu »življenjskemu prostoru«, vsekakor, v onih, ki mu podleže, ne. Če zasledujemo torej preseljevanje nemških manjšin s tega vidika, bomo prišli do zanimivih ugotovitev.

Kot omenjeno, se danes izvaja preseljevanje nemških manjšin iz Italije ter iz baltskih držav. Kaj more to značiti? S sklenjeno preselitvijo Nemcev iz Tirolske, ki so jo dogovorili ter začeli izvajati v času tesnih prijateljskih odnošajev med Nemčijo in Italijo, je Nemčija manifestirala prijateljstvo ter dokončno urejene teritorialne odnošaje med obema državama. Z drugimi besedami: stavila je z dnevnega reda svoje zahteve po Tirolski in priznala mejo na Brennerju kot dokončno.

Nekoliko drugačno, vendar ne v bistvu, je ozadje izselitve nemške manjšinske skupine iz baltskih držav. Ne more se sicer reči, da ne bi baltske dežele spadale v nemško interesno področje; toda interes nad baltskimi deželami je bil za Nemčijo več ali manj prestižnega značaja. S sklenitvijo sovjetsko-nemškega pakta se je Nemčija morala odreči Baltiku kot svoji interesni sferi, ker je postal Baltik domena sovjetov. Zaradi tega je sledila izselitev nemške manjšine.

Ce se danes pojavlja v izvestni obliki vprašanje izselitve nemških manjšinskih skupin iz podunavskega bazena, moramo presojati stvarnost takšnih izselitev iz zgoraj obrazloženih vidikov. Znano je, da se podonavski bazen, južna in jugovzhodna Evropa, smatrajo za nemški »življenjski prostor«, do katerega ima Nemčija svoje politične in gospodarske interese. V teh težnjah je iskati odgovora na vprašanje, ali bo postavljena izselitev nemških manjšin s tega področja v razgovor.

Kar se tiče posebno položaja Jugoslavije in izselitve njene nemške manjšine, moremo postaviti sledečo trditev: upoštevajoč pomen manjšine v ekspanzijski politiki in izjave, dane ob raznih prilikah od strani kancelarja Hitlerja ob raznih prilikah med Nemčijo in Jugoslavijo, je izselitev nemške manjšine iz Jugoslavije odvisna od resničnosti in iskrenosti teh izjav. Če igra Jugoslavija v računih Nemčije kakršno koli vlogo, ni treba nemški manjšini, kateri ta izselitev ne bi bila dobro došla, iz vprašanja njene preselitve delati nikake problematike. Če gornjemu ni tako, bo verjetno vprašanje stavljenolej ali prej na dnevni red in gotovo tudi rešeno v tem smislu, da se bo manjšina morala izseliti.

Ozrmo se sedaj še na stališče, ki ga je v pogledu preseljevanja nemške manjšine iz Jugoslavije zavzela beograjska »Politika«, katere informacije izvirajo, sodeč po pisanju, iz merodajnih krogov. »Politika« se v svojem članku, ko govori o možnosti preselitve nemške manjšine iz Jugoslavije, zavzema za kompenzacijsko rešitev izselitvenega vprašanja ali zamenjave Nemcev za koroške Slovence ter gradišćanske Hrvate.

Rusija nadaljuje svoje prodiranje v Evropo

Voina med Rusijo in Finsko — Za Čehoslovaško in Poljsko je sedaj na vrsti mala Finska — Poostrena blokada Nemčije se že izvaja — Povečana aktivnost na zapadni fronti

Sovjetska vojska je 30. novembra zjutraj brez vojne napovedi prekorčila meje finske republike. Sovjetske čete so zasedle ozemlje ob južni rusko-finski meji, na severu pa Ribiški polotok in ogrožajo edino tamkajšnjo finsko luko Petsamo. Sovjetska letala so izvršila več napadov na glavno mesto Helsinki in nekatera druga finska mesta. Letalske bombe so povzročile mnogo žrtev med civilnim prebivalstvom. V Helsinkih je bila osnovana koncentracijska vlada, ki je sporočila v Moskvo, da je Finska še vedno pripravljena ugoditi sovjetskim zahtevam, v kolikor so v skladu s suverenostjo in neodvisnostjo finske republike. Molotov pa je to ponudbo, ki mu jo je sporočil švedski poslanik v Moskvi, odklonil in izjavil, da Sovjetska Rusija ne priznava sedanje finske vlade. Sovjetska Rusija je osnovala v zasedenem finskem mestu Teriokiju »finsko ljudsko vlado« pod predsedstvom finskega komuniste Kuusina, ki je že 1. 1919. zapustil Finsko in posled ves čas bival v Sovjetski Rusiji. Finska vlada v Helsinkih je poslala Društvu narodov pritožbo proti sovjetskemu vpadu v Finsko. V soboto se bo sestal v Zenevi svet Društva narodov, v ponedeljek pa skupščina Društva narodov, ki bo razpravljala o finski pritožbi. Sovjetska vlada je sporočila, da se zastopstvo Sovjetske Rusije ne bo udeležilo sej, na katerih bodo razpravljali o pritožbi vlade v Helsinkih, ki je Sovjetska Rusija ne smatra več za predstavnico finskega naroda.

Finska je proslavila včeraj 22. obletnico svojega osvobojenja. Finske čete so se doslej z uspehom branile pred sovjetskim prodiranjem ter so uničile

mного sovjetskih tankov in letal in ujeli več tisoč sovjetskih vojakov. Včeraj pa so pričele sovjetske čete veliko ofenzivo in so dosegle že več uspehov.

Za Čehoslovaško in Poljsko je prišla sedaj na vrsto Finska. Sovjetski napad na Finsko je vzbudil med velikimi narodi ogorčenje, med malimi narodi pa je povzročil zaskrbljenost. Simpatije za Finsko izpričuje tudi Italija, ki je odločna nasprotnica sovjetskega prodiranja v Evropo. Švedska je zaradi rusko-finske vojne izvedla delno mobilizacijo. Veliki narodi nudijo Finski v glavnem le — moralno oporo, Nemčija je pa na strani Sovjetske Rusije. Zanimivo in značilno je, da zasedba mnogo večjih slovanskih držav Čehoslovaške in Poljske ni povzročila v Evropi in Ameriki toliko razburjenja in obsojanja kakor ruski napad na Finsko.

Opolnoči od ponedeljka na torek sta začeli Anglija in Francija izvajati sklep o poostreni blokadi Nemčije. Anglija in Francija pričakujeta, da bosta s poostreno blokado onemogočili Nemčiji izvoz 40 odstotkov blaga, ki ga je Nemčija doslej izvažala. Posledice te blokade bodo občutile seveda tudi nevtralne države.

Učinek nemških magnetnih min se je zaradi angleških protiukrepov znatno zmanjšal. Angleška letala so napadla utrjeni nemški otok Helgoland in z bombami poškodovala več nemških ladij ter sestrelila eno nemško vojno letalo. Angleška letala niso imela izgub.

Na zapadni fronti so se pričele v zadnjih dneh živahnije borbe. Izgleda, da nameravajo Nemci na tej fronti izvesti večjo akcijo.

Proslave praznika zedinjenja v Celju

Celje je letos zelo pristrčno in lepo proslavilo praznik zedinjenja. Vse mesto se je odelo v državne zastave, delo pa je 1. decembra počivalo. V četrtek in petek zvečer je bilo pročelje mestnega poglavarstva slavnostno razsvetljeno.

Sokolska akademija

V četrtek, na predvečer praznika zedinjenja, je priredilo Sokolsko društvo Celje-matica slavnostno akademijo v nabit polnem Mestnem gledališču. Akademije so se udeležili tudi predstavniki vojaških in civilnih oblastev in uradov. Društveni orkester je najprej igril sokolsko koračnico. Sledil je pozdrav državni zastavi ob igranju državne himne, nato pa je naraščajnik Stojan Cergol učinkovito in z zanosom deklamiral Aškerčevo »Svetopolkovo oporo«. Sestorica nižje moške dece je skladno izvedla prosto vajo »Oj leti, sivi Sokol!« Zelo ljubki so bili »Amorčki« v izvedbi nižje ženske dece. Višja moška deca je eksaktno izvedla »Petorico«. Učinkovita je bila telovadba članov na bradlji in drogu pod vodstvom našega olimpijca br. Konrada Grilca. Višja ženska deca je ljubko izvajala »Polko«. Po godbeni točki je naraščajnik Boris Ko-

vač lepo deklamiral Gradnikovo »Ujedinenje«. Točno je izvajal ženski naraščaj »Valček«, moški naraščaj pa gimnastične vaje. Efektne so bile vaje ženskega naraščaja z žogami. Clanice so eksaktno izvedle prosto vajo »La Lissniera«. Zelo učinkovita je bila alegorija, ki je simbolizirala pripravljenost Sokolov, da zaščitijo svoj narod v težkih dneh. Sledil je pozdrav zastavi ob igranju himne »Hej Slovani!«, ob zaključku pa so udeleženci ob spremljevanju godbe zapeli Pesem sokolskih legij. Na akademiji je bolj prevladovala ritmična plat nego telovadba.

Akademijo so v nedeljo ponovili. Tudi tokrat je bila akademija zelo dobro obiskana. Zlasti mnogo je bilo mladine in okoličanov.

Po redni glavni skupščini so bili vadiatelj in vaditeljicam na razpolago za priprave komaj pičli trije tedni. Z ozirom na tako kratek čas moramo s priznanjem pohvaliti vse sodelujoče, ki so društvo častno uvedli v jubilejno leto.

Službe božje

V petek zjutraj so bile službe božje v opatijski, pravoslavni in evangeljski cerkvi ter v starokatoliški kapeli. Službam božjim so prisostvovali zastopniki vojaških in civilnih oblastev in uradov, šol, korporacij in društev, med njimi deputacija Sokolov in Sokolice v krojih ter gasilci, in mnogo drugega občinstva. Sole so imele posebne službe božje.

Dve sokolski proslavi

Ob 10.30 je bila v telovadnici v Sokolskem domu v Gaberju proslava Sokolskega društva Celja I z lepim nagovorom br. staroste Franja Vrečka, deklamacijami, nastopom društvenih malih harmonikarjev in zaobljubo novega

članstva. Proslava je bila zelo dobro obiskana. Ob 11. je bila v nabito polni mestni telovadnici proslava Sokolskega društva Celja-matice. Društveni orkester je zaigral državno himno, nakar je br. starosta dr. Milko Hrašovec orisal pomen praznika zedinjenja in omenil 50-letnico Sokolskega društva Celja-matice, ki bo prihodnje leto praznovana z vidovdanskim pokrajinskim zletom v Celju. Po ljubki deklamaciji pogumne male sestrice Jasne Svetove in godbeni točki je br. starosta razdelil spričevala o izpitih in diplome za uspehe na tekmah. Sledila je zaobljuba novega članstva. Ob igranju orkestra so vsi zapeli himno »Hej Slovani!« in Pesem sokolskih legij.

Ob 18. je priredilo vojaštvo z vojaško godbo na čelu baklado po mestnih ulicah, ki so bile polne občinstva.

Koncert

Zvečer je bil slavnosten koncert v Mestnem gledališču. Koncert je bil zelo dobro obiskan. Združeni zbori Celjskega pevskega društva, Celjskega zvana in Oljke so ob spremljevanju celjske vojaške godbe zapeli državno himno, nato pa je vojaška godba pod vodstvom kapelnika g. Fabjanovića učinkovito zaigrala Tittlovo uverturo po slovanskih melodijah. Mladinski pevski zbor Glasbene Matice v Celju je pod vodstvom g. Cirila Preglja z dobro dinamiko za-

pel Pregljevi »Slovenska zemlja« in »Sreča sem mravljo« ter Svarovo »Moj očka«, slednjo ob klavirskem spremljevanju Maria Sancina. Mešani zbor Celjskega Zvona je pod vodstvom g. prof. Antona Knapa izvajal Vodopivčevi »Ves dan je pri oknu« in »Vipavsko« ter Doktoričevo »Našo bol«. Zbor je homogen in izenačen, ima dober glasovni material, poje precizno in s fineso ter očituje visoko stopnjo pevske kulture. Moški zbor »Oljke« je pod vodstvom g. Avgusta Cererja zapel Aljažovo »Na dan!«, Devovo »Soči« in Foersterjevo »Gorenjce«. Zbor je od lani zelo napredoval ter je prožen in dinamičen. Godalni kvartet Glasbene Matice v Celju, ki ga tvorijo gg. rav. K. Sancin (I. violina), V. Jegrišnik (II. violina), D. Sancin (viola) in A. Raspolič (čelo), je s fineso, občutjem in dovršeno tehniko izvajal rav. K. Sancina zanimivi in komplicirani godalni kvartet v g-duru ter Glazunova Slovanski kvartet op. 26. Ob zaključku je mešani zbor Celjskega društva pod vodstvom g. Peca Segule zapel Prelovčovo »Pomlač«, Lajovčovo »Vodica čista se vila« in Premrlovo »Našo pesem«, slednjo ob spremljevanju pianistke gđ. Milene Oražmove. Zbor je uravnotežen, poje precizno in z lepo dinamiko ter razpolaga z dobrim glasovnim materialom. Koncert je dosegel velik uspeh in je dostojno zaključil vrsto praznikov zedinjenja.

Učitelj Franjo Krainc †

Na svojem posestvu na Polulah pri Celju je po daljšem, težkem trpljenju v torek 5. t. m. ob 13. izdihnil svojo blago dušo v 73. letu starosti učitelj v p. g. Franjo Kranjc. Vse, ki so tega plemenitega moža poznali, je vest o njegovi smrti globoko pretresla.

Pokojni se je rodil 9. februarja 1867 v Rajhenburgu kot sin železničarja. Leta 1888. je maturiral na učiteljski v Mariboru, leta 1895. pa je bil imenovan za učitelja na okoliški deški ljudski šoli v Celju. Šola je bila takrat razmeščena v skromnih prostorih. V istem letu je bila ustanovljena nižja slovenska gimnazija v Celju, gradnja Narodnega doma pa se je bližala dovršitvi. Po Lopanovi smrti je l. 1897. prevzel vodstvo okoliške deške ljudske šole nepozabni šolnik in učiteljski organizator Armin Gradišnik. Njegova desna roka je bil Franjo Kranjc in mu je bil s svojim vedrim temperamentom ter zgledno značajnostjo vsekdar velika opora. Pokojni se je uveljavil v šoli kot vzoren naroden vzgojitelj. Mnogo let je tudi poučeval telovadbo na nižji slovenski gimnaziji. Nepregledna vrsta bivših učencev se danes z globoko hvaležnostjo spominja svojega bivšega učitelja.

Franjo Kranjc se je začel takoj po svojem prihodu v Celje udejstvovati v takratnem slovenskem nacionalnem in kulturnem življenju. Sodeloval je z veliko vnemo pri Celjskem Sokolu, pri Celjskem pevskem društvu, ki mu je tajnikoval več let, in drugih nacionalnih

organizacijah. Bil je tudi med soustanovitelji Kluba slovenskih kolesarjev v Celju. V priznanje svojih zaslug je bil Kranjc izvoljen za častnega člana Celjskega pevskega društva in Kluba slovenskih kolesarjev v Celju. Kadar koli je bilo treba izpričati narodno zavest, smo videli pokojnega kot neustrašnega in idealnega pobornika v prvih vrstah. V težkih časih pred vojno ni bilo državnozbornih, deželnozbornih ali občinskih volitev, pri katerih bi ne bil Kranjc zastavljal vseh svojih sil za napredek slovenstva. Pokojni je bil odličen predstavnik stare nacionalne učiteljske garde, odločno napreden, značajan in izredno blag mož ter velik idealist.

Dolgo vrsto let je vzorno opravljal posle tajnika krajevnega šolskega sveta za Celje-okolico. Poleg g. dr. Jura Hrašovca in šolskega upravitelja v p. g. Frana Voglarja je imel Kranjc prav posebne zasluge za gradnjo novega velikega poslopja okoliške deške narodne šole v Celju, ki je bilo otvoreno l. 1927. Pokojni je bil zelo nadarjen slikar in risar ter izvrsten botanik in točen poznavalec celjske zgodovine. Njegova potovanja v počitnicah so ga povedla širom sveta. Skoraj ni države v Evropi, ki bi je ne bil prepotoval, znani pa sta mu bili tudi Mala Azija in severna Afrika.

Izredno zaslužnemu, plemenitemu in splošno spoštovanemu možu bodi ohranjen časten spomin!

Politika

Doslednost . . .

Po »Sokolskem glasniku« posnemamo: Zagrebška »Hrvatska straža«, ki proglašala sebe za »vodilni katoliški dnevnik med Hrvati«, je objavila na dnu stolpca v rubriki »Iz dana u dan«, kakor da gre za devet vrabcev, brez kakršnega koli naslova razen zvezdice — tole vzorno »krščansko« beležko:

»DNB javlja iz Prage, da so tam visokošolci v zadnjem času ponovno poskušali izzvati nered. Oblasti se zaprle češke visoke šole za tri leta. Devet visokošolcev so ustrelili.«

Sicer pa ni čudno, če pomislimo, da niti »vodilni katoliški list« nikoli niti z besedico zabeležil niti ene izmed številnih izjav voditelja čeških katolikov, kanonika Sramka o položaju katoliške cerkve v Češko-moravskem protektoratu, kakor tudi ne izjave 30.000 slovaških katolikov v Franciji o slovaški »neodvisnosti«.

Se nekaj je »vodilni katoliški list med Hrvati« opustil, da bi bil zabeležil. To je brzojavka iz Bratislave, ki jo je objavil tudi zagrebški »Obzor« in ki kaže, da je predsednik slovaške vlade in voditelj slovaške klerikalne stranke, ka-

nonik Tiso poslal Stalinu pozdravno brzojavko ob proslavi obletnice boljševiške revolucije.

To pomeni, da umejo gospodje klerikalci pozdravljati tudi boljševiško revolucijo, če jim to ukaže tujec . . .

Nemci v Jugoslaviji in vprašanje preselitve

O tem vprašanju objavlja »Slovenski Narod« po beograjski »Narodni Odbrani«:

Nismo poučeni, kako bodo sprejeli to namero rajha Nemci, naseljeni v naši državi. Organ novosadskih Nemcev »Deutsches Volksblatt« je nedavno podudarjal, da se Nemci v Vojvodini ne morejo smatrati ogrožene zaradi svojega števila in svojega gospodarskega položaja. Na vsak način ta list ne bo merodajen v tem vprašanju, ki je bilo sproženo na najmerodajnejšem nemškem mestu. Nedvomno so Nemci iz Vojvodine ne bodo z veseljem odzvali pozivu Nemčije, kar velja prav tako za Nemce v Sloveniji, v Bosni in na Hrvatskem. Isto tako ni jasno, po kakšnem načelu se bo vršilo izseljevanje v Nemčijo. To bo predmet razgovorov med obema zainteresiranima državama. V vsakem primeru sklep ne bo odvisen od posameznikov, niti od narodne manjšine ali od

kraja, kjer je bila doslej. To se bo tem laže izvedlo, ker ni nobenega dvoma, da so se Nemci v Jugoslaviji doslej popolnoma identificirali s stališčem in življenjskimi težnjami Nemcev v rajhu.

Nemški predlog o izselitvi Nemcev iz naše države je treba z naše strani samo pozdraviti. Narod Jugoslavije, ki želi videti v nemški državi lojalnega in do brega sosedu, ima jasno izraženo željo, da s svojim sosedom živi v najboljših prijateljskih in sosednih odnosih. Prepričani smo, da izseljeni Nemci iz Jugoslavije ne bodo nikoli pozabili, da so v Jugoslaviji uživali vsako zaščito, zato bodo lahko v novi domovini lojalna in solidna zveza z našo državo.

Potrdilo o politični zanesljivosti

Sin, ki bo hotel na Koroškem prevzeti po očetu posestvo, bo moral napraviti poseben usposobljenostni izpit in se povrh še izkazati z uradnim potrdilom, da je politično zanesljiv. Ali ne bi bilo nekaj sličnega tudi pri nas potrebno za prevzem posesti ob mejah, pa za prevzem obrti in trgovin? Učimo se od drugih in sprejmimo to, kar bo na naših tleh našemu življu v korist. Kako se bo življenje pri nas kar čez noč spremenilo, kako bo izginila nadutost raznih odpadnikov, ki se med nami bogatijo, njih misli pa niso z nami!

Naseljevanje Nemcev med Čehi in Slovake

Nemški poročevalski urad poroča, da se je ob progi Berlin—Breslau—Bohumin—Zilina naselilo na meji med Čehi in Poljaki okrog tisoč nemških rodbin iz Posarja. Izseljenim nemškim rodbinam bodo tudi odrejena naselja okoli Prage.

Število kmetov

Jugoslavija ima več kmetov kakor Nemčija, čeprav ima Nemčija brez Avstrije in Češkoslovaške trikrat več prebivalcev kakor Jugoslavija in Bolgarija skupaj.

Kaj stane vojna?

Kdo bi mislil da stane 1 torpedni strel 750.000 dinarjev. Tak strel pa lahko potopi ladjo, ki stane pol milijarde dinarjev.

Kino UNION Celje predvaja:

Od 7. do 11. decembra veličastno filmsko muzikalno delo iz življenja največjega slovanskega muzika, ruskega genija P. I. Čajkovskega

SIMFONIJA ŽIVLJENJA (V nemškem jeziku)

Najčarobnejša žena filmskega platna **ZARAH LEANDER**

V ostalih vlogah: **HANS STÜWE** **MARIKA RÖKK** **LEO SLEZAK**

Domače vesti

— **Odplačevanje kmečkih dolgov.** Kakor znano, se morajo zapadli obroki odplačevati Privilegirani agrarni banki po davčni upravi. Davčna uprava pa je dobila nalog, da začne z vso strogostjo izterjevati. To se pač nekoliko nerado čuje, ker so zadržne čase resno napovedovali, da bodo kmečki dolgovi do višine 50.000 dinarjev malim kmetovalcem sploh črtani.

— **Dvig cen vsem potrebščinam.** Zagrebške »Novosti« poročajo, da je v Jugoslaviji porast draginje večji nego v državah, ki so v vojni. Ako je temu tako, je to pojav, ki izpričuje našo veliko organizacijsko in upravno nedostojnost.

— **Naši novi generali.** Za armijskega generala je bil imenovan g. Jovan Naumović, nekdanji poveljnik celjskega pešpolka in poznejši poveljnik celokupnega orožništva. Gosp. armijskemu generalu Naumoviću, ki je vsem narodnim Celjanom ostal v kar najlepšem spominu, k njegovemu napredovanju iskreno čestitamo! — Med drugimi so napredovali v čin brigadnih generalov tudi trije ožji slovenski rojaki in sicer gg. polkovniki Fran Pogačar, naš ožji celjski rojak, Mirko Rajh, brat pokojnega Jožka Rajha z Mote pri Ljutomeru, ter Metod Rakušar iz Ormoža. Novo imenovanim gg. generalom, ki so se že nekaj v drugih razmerah odlikovali po svoji narodni odločnosti in zavednosti, naše prisrčne čestitke!

— **Za finančnega ravnatelja v Ljubljani** je imenovan višji finančni svetnik Josip Mozetič.

— **Novi železniški most čez Savo pri Zagrebu** je bil v nedeljo dopoldne svečano izročen prometu. Svečanosti sta

prisostvovala tudi predsednik vlade Dragiša Cvetković in podpredsednik vlade dr. Vladimir Maček.

— **Čudno poročanje.** »Slovenski gospodar« je objavil 29. novembra vest, da se je moka pocenila za 20 do 25 par. Ko so šli ljudje, ki so to čitali, po pocenjeno moko, so ugotovili, da se moka ni pocenila, marveč — podražila. Poročilo »Slovenskega gospodarja« je povzročilo med ljudmi hudo nevoljo, ker so ljudje smatrali vest »Slovenskega gospodarja« po pravici za neokusno potegavščino.

— **Smrt dveh zaslužnih učiteljev.** V Mariboru je umrl šolski upravitelj v p. g. Fran Cvetko. Kakor toliko drugih, tudi nanj niso pozabili tedaj, ko so preganjali značaje in idealiste ter honorirali

ki jih srečujemo danes na vsak korak po naši mili Sloveniji. Vse svoje bogate sposobnosti je prerano umrl učitelj Cvetko posvetil v letih pokoja narodno obrambnim ciljem Družbe sv. Cirila in Metoda. Preizkušen narodni in prosvetni delavec še iz nekdanjih naših temnih dni se je z vso vnemo oklenil dela za CMD, v kateri je videl najjačjo našo mejno obrambo. Čast njegovemu spominu! — V Smartnem ob Paki pa je umrl g. Jože Terčak, šolski upravitelj v p. v 70. letu svojega vzorno lepega življenja. Mož značaj, eden izmed onih naših prosvetnih in narodnih buditeljev in borcev, ki so svoje življenje posvetili splošnosti ter so umeli hoditi vselej ponosno in s pokonci glavo. Ohranjen mu bo med narodom trajen spomin.

— **Umrl je v torek v Kaplji vasi** pri St. Pavlu pri Preboldu posestnik g. Josip Turnšek, bivši član uprave celjske gasilske župe in ustanovitelj gasilske čete v Kaplji vasi, ki ji je predsedoval 25 let. Pokojni se je z veliko vnemo udejstvoval na gasilskem področju ter je bil splošno priljubljen in spoštovan. Pokojnemu bodi ohranjen lep spomin, svojcem naše iskreno sožalje!

— **»Naša misel.«** Izšla je prva številka petega letnika »Naše misli«, omladinskega kulturnega političnega lista. Poleg lepega programskega uvodnika prinaša zelo zanimive in aktualne članke. Omenjamo samo članek »Jugoslovenska omladina in sporazum« ter članek »Preseljevanje manjšin«, ki ga ne bo mogel prezreti nihče, ki se bavi

z našimi narodnimi in obrambnimi vprašanji. »Naša misel« izhaja v Ljubljani in stane letno 18 din.

Kinodinar in Celje

Celje, 7. decembra.

Kinodinar se imenuje tisti dinarski oziroma poldinarski prispevek, ki ga mora plačati sleherni obiskovalec kina za centralno državno gledališče v tisti občini. Kje torej ni gledališča, vsaj ne državnega, se kinodinar ne pobira. Tako ne pobirajo tega prispevka niti v Ptuj niti v Muski Soboti, da ostanemo lepo tostran Save. Ne pobirajo ga niti v predmestjih, ako so to posebne občine, na primer v Studencih pri Mariboru, čeprav ne veš, kje se dežela začne in meste konča. Tudi v Gaberju pri Celju bi ga ne pobirali, ako bi še obstojala posebna okoliška občina; tako pa, ko obsega Celje tako ploskev kakor pol Pariza, kakor pravijo na magistratu, bi seveda tudi Gaberje moralo pobirati ta prispevek od obiskovalcev kina. V Celju pa bi ne pobirali tega prispevka, ako bi ne gostovalo tu večjih tudi državno gledališče.

Kinodinar pobira kar davkarija in ga uradno odvede hipotekarni banki, ki ga potem nakaže centralnemu državnemu gledališču, in sicer 30% za tekoče stroške, 70% pa za stvarne potrebščine, po predloženem proračunu. V Celju znaša kinodinar na leto kakih 120 do 140.000 dinarjev, torej k subvenciji mestne občine prav znaten pripomoček.

Ako bi torej Celje ne imelo gledaliških gostovanj bi tudi tega gledališkega prispevka, v obliki kinodinarja, ne dajalo. Takoj moramo staviti vprašanje: Koliko gostovanj pa more Celje pričati

kovati, ako prispeva tako znatno vsoto za gledališče? To ni urejeno. V posameznih sezonah nam obetajo 6, 8, 10 in celo 16 predstav na sezono. Hvalimo Boga, da jih baje dobimo letos 10, ko bi bili za kinodinar dovolj dve, za začetek in konec... Menim, da se tako ne gremo: prav in primerno je, da dobi Celje za ta denar, kinodinar, okoli 120.000 din in mestne subvencije okoli 30.000 din, skupaj 150.000 din, vsaj 20 predstav, kajti vendar ne bo stala sleherna predstava nad 10.000 din.

Najlepše pa še pride: Ako bi Celje ne imelo teh gledaliških predstav, bi ne plačevalo kinopriskupka. Ker pa igra v Celju mariborsko gledališče, ki je državno, prejema kinodinar Ljubljana. Tega pa še celo ne moremo razumeti. Pravijo, da je pač Ljubljana centralno državno gledališče... Torej, če boš ti nekaj pripravil, kasiral bom že jaz... Tako ni v redu in se mora pravilno urediti.

Tudi celjska mestna uprava ima pravico, da računa s temi prispevki in zahteva honorarjem primerne datave: ako plačujemo večji prispevek, več in boljše gledališke predstave! Tako zahteva že logika. Te prispevke pa naj dobiva tisti, ki delo res opravi! Da bi pa bila v tem pogledu tudi mogoča gibčnost, naj se odmerja prispevek v razmerju s številom in kakovostjo predstav, tako da bo moglo gostovati več gledališč: mariborsko, ljubljansko, zagrebško i. dr. za ta prispevek oziroma del prispevka, seveda v določeni sezoni. Tako bo moglo tudi Celje izkoristiti tiste kulturne institucije in uživati tiste kulturne dobrine, ki jih v tako veliki meri pomaga vzdrževati. —k

Celje in okolica

c Znižajte mestno trošarino! V času, ko so cene vseh življenjskih potrebščin tako narasle, da je zagospodarila beda in pomanjkanje v rodbinah nameščencev, upokojujencev in delavcev, je upravičena zahteva, ki se postavlja, da občinska uprava odpravi ali vsaj bistveno zniža visoke trošarine, ki jih je uvedla. Te trošarine, ki jih pobira mestna občina, so nam v Celju že itak drago in za srednje in revne sloje neznošno življenje še bolj podražile. Gospoda, ki v naši mestni občinski upravi odloča o mestnih trošarinah, naj se malo zamisli v to, da živimo v Celju tudi še taki ljudje, ki nimamo svojih palač in milijonskih zaslužkov. Izpadek na trošarinah se bo že našel tam, kjer še ni bede in pomanjkanja. Ako pa se tja ne more poseči, se naj opusti vse ono, kar ni res nujno potrebno. Izgleda, da celjska občinska uprava v denarju kar plava, pa bo gotovo rada opustila pobiranje mestne trošarine, ki jo je uvedla.

c Na naslov celjske mestne občine. Po določbi § 122. zakona o mestnih občinah mora predsednik mestne občine sestaviti zaključni račun ter ga skupno z bilanco in inventarjem razgrniti za 8 dni na obči vpogled. Zadnje proračunsko leto se je končalo 31. marca 1939. Sma-

tramo, da bo sedaj, ko se bližamo koncu koledarskega leta in ker smo bili vajeni, da je bil prejšnja leta tak obračun že davno predložen, g. predsednik celjske mestne občine vendar prišel na dan z obračunom za minulo proračunsko dobo. Ker pravijo, da nova metla dobro pometa, smo vsekakor radovedni, v katerem smislu se bo ta narodni pogovor uresničil v našem občinskem gospodarstvu. Gotovo ni naša dolžnost, da imenovanega g. predsednika celjske mestne občine opozorimo na določila § 117. zakona o mestnih občinah. Po tem členu mora on sestaviti najkasneje tri mesece pred pričetkom proračunskega leta proračun za bodočo poslovno dobo. Ta poslovna doba se bo pričela 1. aprila 1940 in bi bilo potrebno, da bi bil novi proračun pod streho vsaj do konca tega leta. Sedaj, ko pa še ni niti predložen obračun za poslovno dobo 1938-39, smo res zelo radovedni, kako misli v tem pogledu g. predsednik celjske mestne občine zadostiti zakonitim predpisom.

c Ljudsko vseučilišče. V ponedeljek 11. t. m. ob 20. bo predaval univ. prof. dr. Andrej Gosar iz Ljubljane o **socialnih problemih modernega meznega razmerja**. Opozorjamo občinstvo na to zanimivo in aktualno predavanje.

c »Prodana nevesta« v celjskem gledališču. Mariborsko Narodno gledališče bo uprizorilo v sredo 13. t. m. ob 20. v celjskem gledališču Smetanovo opero »Prodano nevesto« pod glasbenim vodstvom dirigenta g. Lojzeta Herzoga in v režiji g. Vladimira Skrbinška. Glavne partije bodo peli gđc. Igljeva, ga. Zamejč-Kovičeva ter gg. Manoševski in Pavle Kovič. Predstava je za abonma. Neabonanti dobijo vstopnice v predprodaji v Slomškovi knjigarni.

c Baletni večer v gledališču. Maks Kurbos in Irena Litvinova, člana in solista ruskega baleta v Monte Carlu ter gosta newyorške Metropolitan opere, bosta priredila v soboto 16. t. m. ob 20. baletni večer v celjskem gledališču. Na sporedu so klasični karakterni in plastični plesi po glasbi Beethovna, Chopina, Straussa, Debussyja itd. Baletni večer bo nudil globok umetniški užitek.

c Božična likovna razstava. Naši slikarji pripravljajo za božične praznike razstavo svojih del. Razstava bo od 17. do 26. t. m. v dvorani Mestne hranilnice in bo obsegala nad 80 del v olju, akvarelu, grafiki in dr. Razstavljali bodo ga. Vera Fišer-Pristovškova ter gg. Anton Mehle, Miro Modic, Albert Sirk in Cvetko Ščuka. Na to zanimivo in bogato razstavo opozorjamo že sedaj.

c Starokatoliška služba božja odpade v Celju 10. t. m., ker bo služba božja ta dan v Trbovljah ob 9. v dvorani Sokolskega doma.

c Zetev smrti. V Gregorčičevi ulici 3 v Celju je umrl v torek v starosti 81 let trgovski potnik g. Ivan Senica. V celjski bolnici so umrli: 1. t. m. 28-letni Milorad Lazarevič, pristav v notranjem ministrstvu in zet policijskega nadzornika v p. g. Vrčkovnika v Celju, 41-letna dninarica Neža Sarlahova iz Petrovc in 14-letna posestnikova hčerka Anica Bri-

novčeva iz St. Ruperta na Dolnjem, v soboto 62-letni dninar Henrik Kranjc iz Celja in 37-letni zidar Jakob Zele s Teharja, v nedeljo 58-letni dninar Franc Slatič iz Bukovcev pri Sv. Marku pri Ptuj, v ponedeljek 38-letni posestnik Albin Hlupič z Male gore pri Desiniču, v sredo 34-letni posestnikov sin Franjo Stih s Huma ob Sotli, v četrtek pa 31-letna Lizika Peerova, uradnica pri odvetniku dr. Goričarju v Sošanju, in tri mesece stari sinček dninarice Karel Šarbec iz Pečovnika. N. p. v m.!

c Tujski promet in brezposelnost. V mesecu novembru je obiskalo Celje samo 918 tujcev (834 Jugoslovenov in 84 inozemcev) nasproti 1183 v letošnjem oktobru in 1078 v lanskem novembru. Pri celjski borzi dela je bilo 1. t. m. v evidenci 334 brezposelnih (232 moških in 102 ženski) nasproti 283 (194 moškim in 89 ženskam) dne 20. novembra.

c Tragična smrt. V torek okrog 14. sta šla 16-letni pekovski vajence Jože Bornikar in 50-letni pekovski pomočnik Mihael Mastnak, zaposlena pri pekovskem mojstru Francu Jakliču v Gaberju pri Celju, po končanem delu spat v svojo sobo poleg pekarnice. Malo železno peč v sobi sta zakurila z ogljem, po nesreči sta pa pustila pokrivač zaprt. Zaradi tega se oglje ni užgalo, marveč je samo tlelo. Iz peči je začel uhajati strupen plin, ki je Bornikarja in Mastnaka omamilo. Bornikar se je zbudil in hotel očividno skočiti iz postelje, bil pa je že tako omamljen, da se je zgrudil in padel s postelje. Malo pred 18. je stopil v sobo raznašalec peciva Franc Privšek in našel Bornikarja in Mastnaka nezavestna. Obvestil je takoj mojstra, ki je poklical zdravnika in celjske reševalce, ki so prepeljali oba ponesrečenca v bolnico. Bornikar pa je že med prevozom izdihnil. Zdravnikom se je posrečilo rešiti Mastnaku življenje.

c Celjski pododbor Udruženja rezervnih podoficirjev bo imel v soboto 6. t. m. ob 19. ustanovni občni zbor in ob 21. družabni večer v mali dvorani Celjskega doma. Sodelovala bo vojaška godba 39. p. p.

Gostilna pri »TURŠKI MAČKI« nudi danes in jutri morske ribe v veliki izbiri

c Protidraginjsko zborovanje bodo priredile svobodne strokovne organizacije delavcev in nameščencev v nedeljo 10. t. m. ob 9. dopoldne v veliki dvorani Narodnega doma v Celju. Govorniki iz Ljubljane, Maribora in Celja bodo obravnavali najvažnejša življenjska vprašanja. Za zborovanje vlada v Celju in okolici živahno zanimanje.

c Ustanovni občni zbor Celjske nogometne podzveze se bo pričel v nedeljo 10. t. m. ob 10.15 dopoldne v klubski sobi v Celjskem domu.

c Celjska strelska družina bo priredila drevi od osmih dalje v Oficirskem domu v vojašnici kralja Petra nagradno sobno streljanje. Prijatelji strelskega sporta vabljeni.

kraju). Grad je še sedaj zelo dobro ohranjen, v njem pa prebiva le oskrbnik - logar.

Spodaj tik pod vznožjem je župna cerkev sv. Lovrenca, ki je bila na mestu prvotne, sezidane leta 1347. in l. 1712., predelana.

Tik pri Podčetrtku se odcepi cesta mimo cerkve Device Marije na Pesku, ki jo krasi nenavadno ošiljen stolp, v Virštanju in Olimju, ki leži tik pod južno stranjo Rudence.

Olimje se prvič omenja l. 1208. Tedaj je tu stal grad, ki ga je baje zgradila že sv. Ema. Renoviran ali znova pozidan je bil grad l. 1550., kar izpričuje letnica nad glavnim vhodom. Bila je to štiriogelna stavba s štirimi stolpi. Danes stoji samo še vzhodna stran z dvema stolpoma. Leta 1663. so podarili lastniki grad eremitskim pavlincem, ki so ga spremenili v samostan. Ti so zgradili l. 1675. na zahodni strani gradu velikočastno renesančno cerkev Marijinega Vnebovzetja in ugotovili v Olimju tudi svojo šolo. Pavlinci so bili v Olimju od 1661 — 1782 in so se močno bavili tudi z zdravilstvom, na kar kažejo ne samo silno lepo ohranjene freske v kapeli sv. Franciška iz l. 1766., marveč tudi freske v kleti, v očividno nekdanji samostanski lekarni. (Slika kupole v župni cerkvi v Olimju gl. Monum. art. slov. II. fig. 42.) Za Pavlinci je dobil grad rod Attemsov,

c Ureditev Vodnikove ulice. Kanalizacija Vodnikove ulice je sedaj izvršena v odseku med Kralja Petra cesto in Strossmayerjevo ulico. Sedaj nadaljujejo kanalizacijo v odseku med Strossmayerjevo in Gledališko ulico. Zaradi tega so ulico v tem odseku in vso Strossmayerjevo ulico zaprli za promet z vozili. Občina je kupila od g. Gradta del njegove hiše in njegovega vrta, ki ga potrebuje za razširitev Vodnikove ulice. Kupljeno zemljišče meri okrog 200 m². Občina je plačala zanj 200.000 din in dovolila g. Gradtu, da zgradi na svoji hiši drugo nadstropje. Kupljeni del hiše bodo v doglednem času podrli. Tlakovanje Vodnikove ulice se bo začelo spomladi.

c Iz šolske službe. Gosp. Vid Vrtačnik, šolski upravitelj v Vojniku, je imenovan za upravitelja II. drž. deške okoliške šole v Celju.

c Na šahovskem brzoturnirju Celjskega šahovskega kluba za prvenstvo v novembru si je pred dnevi priboril prvenstvo g. inž. Sajovic z 10 točkami in pol od 12 dosegljivih. Drugo mesto je zasedel g. prof. Tavčar z 10, tretje pa g. Tine Kočmur z 8 točkami.

c Miklavževanje, ki ga je priredilo Sokolsko društvo Celje I v soboto zvečer v dvorani Sokolskega doma za članstvo, v nedeljo pa ob 14. za deca in ob 16. za naraščaj, je bilo zelo dobro obiskano in je odlično uspelo. V nedeljo popoldne je društvo oskrbelo obdaritev številne revne sokolske mladine in je s tem izvršilo lepo socialno delo.

c Lastniki motornih vozil naj dvignejo prijave o potrošnji benčina takoj pri predstojništvu mestne policije v sobi šte. 42. Lastniki motornih vozil iz območja sreskega načelstva v Celju naj dvignejo prijave v soboto 9. ali nedeljo 10. t. m. pri pristojnih občinah.

c Obupno dejanje šestosolca. V torek zvečer se je vrgel 16-letni Franc Primc, sin hišnega posestnika na Dečkovi cesti v Celju in dijak 6. razreda celjske gimnazije, pri železniškem prelazu blizu kemične tovarne v Zavadni pod osebni vlak, ki odhaja ob 19.50 iz Celja proti Rogatcu. Kolesa so Primcu odrezala desno nogo v stopalu, Primca pa je lokomotiva vlekla še kakih 200 m daleč in ga nato odbila. Primc je obležal ob tračnicah v Cretu z zdrobljeno glavo. Strojevodja vlaka je opazil, da se je nekaj zgodilo in je iz Stor obvestil celjsko postajo, ta pa železniškega čuvaja, ki je kmalu našel Primčevo ruplo. Se zvečer so truplo prepeljali v mrtvašnico na pokopališče na Teharju, ker je truplo ležalo že v območju Creta, to je v teharski občini. Primc je bil nadarjen dijak in značajan deček. Pri njem so našli beležnico z raznimi listki, ki jih je napisal domačim in tovarišem. Pravi, da je vzrok njegovega dejanja duševna razrvanost. Ugotovljeno je, da ni njegov gimnazijski študij v nikaki zvezi z njegovim dejanjem. Primc se je udeleževal tudi leposlovnosti. V zadnjem času pa je začel v neki krog, ki je zelo vplival nanj. Primc se je peljal v torek popoldne k

Od Boča do Bohorja

(Dalje.)

V Sodni vasi se odcepi od glavne ceste cesta v Loko, Zusem in skozi Volčjo jamo v St. Jurij ob juž. žel. V Loki, ki je zelo raztegnjena vas, je stala nekoč steklarna, pozneje kopitarna, ki pa so jo zaradi prometnih neprilic premestili v Mestinje, čeprav še dobiva tovarna les z gozdnate Rudence.

Po precej strmih cestah dospemo do razvalin žusemskega gradu. Prvi znani grajski posestniki so bili žusemski gosposde kot vazali krških škofov in nato Celjskih grofov. Omenjajo se najprej l. 1203. L. 1871. so grad porušili.

Se višje pa je vas Zusem, 400 m nad morjem, na strmem grebenu v zarezi med hribovji. V kraju samem sta dve cerkvi, župna cerkev sv. Valentina, zidana pred l. 1394., kjer so ohranjene še gotske freske iz 14. in 15. stoletja, in podružnica sv. Jakoba, dobro ohranjeni gotski stavbi iz 13. stoletja z zvonikom iz l. 1665.

Vas je starinska, našli so tudi neolitsko orodje. Leta 1894. so Turki oplenili vas. Veličasten je razgled proti vzhodu in zahodu, kajti v te dve strani je svet popolnoma odprt.

Iz Sodne vasi smo po cesti ob gra-

šinskih gozdovih in tik ob Sotli kmalu v Podčetrtku. Na travnikih ob cesti sili iz tal topla voda, kakor teče izpod skale cnstran Sotle na hrvatski strani in tvori kar prirodne, a neizkoriščane toplice.

Trg Podčetrtek še kaže sledove nekdanjega blagostanja, ko je šla cesta preko hriba in so po njej še tvorili vozniki. Sedaj pa gre mogočen avtomobilski promet le mimo po novi cesti okoli hriba. Trg pa sameva v soteski nizko pod dobro ohranjenim podčetrteškim gradom. (Glej »Jutro« 25. septembra 1938.)

Podčetrtek je bil seveda z vso okolico v lasti Pilštanjkih gospodov. Podčetrteški grad se omenja že l. 1162. kot last grofa Friderika Landsberga, zajmnikar krške škofije. Ta grad je služil kot obrambna trdnjava proti Madžarom in je stal na ravnici nad sedanjimi, pozneje zidanim gradom. Leta 1441. je izročil krški škof Ivan grad cesarju Frideriku III. Leta 1614. so kupili gosposčino grofje Tattenbach, ki so bili že od leta 1549. grajski zakupniki. Ti so posedovali grad do l. 1671., ko je bil Erazem Tattenbach kot sozarotnik Zrinjskega in Frankopana usmrčen v Gradcu. Leta 1632. so postali posestniki gradu grofje Attems; ti so l. 1874. poslopje restavrirali in lepšali. Na gradu je bil nekdanji sedež deželnega sodišča. Sodne razrave so bile ob četrtkih (od tod baje ime

ki ga še ima enako kakor Podčetrtek, iz samostanske cerkve pa je postala župna cerkev. V tej cerkvi je daroval svojo novo mašo škof Slomšek, ker je bil takrat v Olimju za župnika njegov prvi učitelj, nekdanji ponkovski kaplan Prašnikar. (Gl. »Slovenca«, 12. nov. 1939.)

Nad Olimjem je podružna cerkev sv. Andreja iz 15. stoletja. K Olimju spada še podružnica sv. Križa na hribu ob glavni cesti in sv. Filip na griču, kamor dospemo po desnem odcepu ceste v Golobnjeku. Že v Imenem se je odcepila na levo stran cesta preko mostu na Mileno in naprej v Desenič in Sela Zagorska.

V Prelaski se odcepi na desno cesta v Buče in Kozje. Buče ležijo na rahlem pobočju. Župna cerkev, posvečena sv. Petru, je bila zgrajena že v 16. stoletju, sedanja stavba pa je iz l. 1793. Župnija je od l. 1873.

Ob Bučkem potoku je tudi župnija polje z župno cerkvijo sv. Miklavža, prvič omenjeno l. 1545.; od l. 1874. je župnija.

Ob glavni cesti ležita večji vasi Sedlarjevo in Dekmarca, na kar pridemo v dolino, kjer se zliva Bistrica v Sotlo pod Sv. Petrom. Na tem polju so se vršili siloviti boji v času kmetskih uporov (prim. »Slovenca«, 19. nov. 1939. in povest Golec, Trojno gorje).

Na prijazni terasi s širokim razgledom proti vzhodu, severu in zahodu leži

svojemu najboljšemu prijatelju v Soštanj in mu razodel, da si namerava končati življenje. Prijatelj ga je tolažil in ga rotil, naj opusti svojo namero. Prine je končno izjavil, da ne bo izvršil samomora. Ko se je pa zvečer vrnil s savinjskim vlakom v Celje, si je premislil in je izvršil obupno dejanje.

c **Vlom v prostore Kmetijske družbe v Celju.** V noči od srede na četrtek so neznanci izvršili drzen vlom v prostore Kmetijske družbe v Aškerčevi ulici. Vdrli so skozi skladišna vrata, razbili nato šipo na vratih, ki vodijo v pisarno, odprli tudi ta vrata ter odnesli iz pisarne 800 din gotovine, samokres tipa Walter in daljnogled. Nato so vlomili tudi v sosedne prostore glavne tobačne zaloge, tam pa so ukradli samo tri zavitke cigaret »Drava«. Hoteli so tudi navrtati železno blagajno v pisarni, kar jim pa ni uspelo. Policija je ukrenila vse, da čimprej izsledijo vlomilce, ki imajo očitno na vesti tudi nočne vlome v stanovanja, ki so bili izvršeni v zadnjem času v Celju in okolici.

c **Starši, ki so prejeli popisne liste otrok,** pa jih še niso vrnili, naj jih do torka 12. t. m. zanesljivo vrnejo zaščitnemu oddelku mestnega poglavarstva, dvorišče, levo.

c **Pouk harmonike.** Da izključim vsako pomoto, javljam, da se nahajam tudi še sedaj vsak teden po nekaj dni v Celju, kjer poučujem harmoniko (klavirsko in na gumb). K sigurnemu in edino zajamčenemu uspehu pelje samo ena pot — pouk pri edino priznanem strokovnjaku — državnem prvaku **Rudolfu Pilihu**, Celje, Glavni trg 16-II.

c **Miklavževa obdaritev drž. krajevne zaščite dece in mladine v Celju.** V torek popoldne je bila v telovadnici mestne šole Miklavževa obdaritev za revne učence celjskih narodnih šol. Najprej je nastopil Miklavž s svojim spremstvom ter v lepem govoru vzpodbujal mladino k marljivosti, lepemu vedenju in ljubezni do domovine. Učenec mestne šole in učenka zavoda šolskih sester sta se Miklavžu — kot odposlancu zaščite — iskreno zahvalila v imenu vseh obdarovalcev za darila, ki jih je zaščita pripravila. Zunaj je bilo pusto in mrko vreme, v mladih sreih pa je žarelo sonce veselja in nestrpnega pričakovanja daril. Pred obdaritvijo pa je še sreski šolski nadzornik g. R. Pestevšek v lepem govoru razložil otrokom in navzočim staršem delo in trud zaščite, ki pod predsedstvom ge. Ele Kalanove zbira sredstva, da omogoči tako bogato Miklavžovo obdaritev. Končno je izrekel zahvalo predsednici, odboru in vsem, ki zaščito kakor koli podpirajo.

c **Licenciranje žrebcev za leto 1939.** Mestno poglavarstvo v Celju razglašajo: V smislu razpisa kr. banske uprave v Ljubljani bo v torek 19. t. m. ob 9. dopoldne licenciranje žrebcev za območje mestnega poglavarstva v Celju ter srezov Celje, Laško in Smarje pri Jelšan. Licenciranje bo na dvorišču hotela »Pošte« v Celju. Lastniki žrebcev iz mestnega območja so vabljeni, da predvedejo žrebce licencovalni komisiji.

Sv. Peter pod Sv. gorami, nekako v sredi med najbližjima (26 km!) železniškima postajama Mestinjem in Brežicami in na križišču cest: naprej proti jugu proti Brežicam, na vzhod preko Sotle na Hrvatsko, proti zahodu čez Trebče v Podsredo. Redno avtobusno zvezo ima kraj s Celjem skozi Podčetrtke, Mestinjne in Smarje. (Ljudstvo reče kraju tudi Podšempeter namesto Sv. Peter pod Sv. gorami.)

Zupna cerkev je posvečena sv. Petru. Prvotna cerkev je omenjena že l. 1054. V turški dobi je cerkev obdajalo taborško obzidje, ki je deloma še ohranjeno. V letih 1868—1872 je cerkev preslikal Tomaž Fantoni.

Posebno znamenitost pa dajejo kraju bližnje Svete gore, ki privabijo v začetku septembra na tisoče romarjev od vseh strani. Sv. gore (vis. 521 m) se prvič omenjajo l. 1265. kot Gora sv. Marije Device pri Kunšperku, l. 1642. pa že kot Svete gore. Prvotno premajhno cerkev so podrli in l. 1611. je novo posvetil ljubljanski škof Tomaž Hren. Leta 1693. so zgradili večji presbiterij iz rezanega kamna in postavili nov oltar. V cerkvi so zgradili mogočne sople, ki dele cerkev v tri ladje, galerije in kor. Leta 1872. je vso cerkev poslikal Tomaž Fantoni. Impozanten je glavni oltar, stranski oltarji ob slopih imajo lepe nastavke s kipi in oltarnimi slikami. Cerkev ima

c **Glavna skupščina celjske sokolske župe** bo v nedeljo 11. februarja 1940 v Narodnem domu v Celju.

c **Sekanje in prodaja božičnih drevesc.** Opozarjamo na razglas o sekanju in prodaji božičnih drevesc, ki je nabit na vseh uradnih deskah mestnega poglavarstva v Celju.

c **Namesto venca na grob** svojemu nepozabnemu tovarišu g. Franju Krajncu je daroval g. Franc Voglar, šolski upravitelj v p. v Celju 100 din socialnemu fondu sreskega društva JUU v Celju. Iskrena hvala!

c **Zdravniško dežurno službo za člane OUZD** bo imel v petek 8. t. m. zdravnik dr. Cerin v Prešernovi ulici, v nedeljo 10. t. m. pa zdravnik dr. Drago Hočevnar v Kolenčevi ulici.

Dva uboja

Celje, 7. decembra.

Pri Sv. Petru na Medvedovem selu je posestnik Josip Drozg dne 28. novembra v prepiru napadel 73-letnega posestnika Petra Tramška v njegovem hlevu. Udaril je Tramška večkrat z motiko in mu prebil lobanjo ter ga tudi poškodoval po ramenih. Tramška so prepeljali v celjsko bolnico, kjer je v sredo izdihnil. Drozga so aretirali in izročili sodišču.

V torek pozno zvečer je prišel 38-letni Franc Babin vinjen pred Skrubejevo gostilno v Mozirju. Ker je bila gostilna že zaprta, je začel razbijati po vratih, nakar so mu odprli. V kuhinji je našel več fantov, ki so tam pili. Ko je začel Babin v vinjenosti groziti gostilničarki, so ga fantje vrgli iz gostilne. Ker pa je zunaj še vedno kričal in zmerjal, sta stopila brata Franc in Ivan Solar ven, napadla Babina in ga udarila večkrat z lato po glavi. Zjutraj so našli Babina blizu gostilne mrtvega. Oba brata Solarja so orožniki aretirali.

Iz občinstva

Jezikovna zmožnost delavcev v Vodnikovi ulici

Celjska mestna občina izvršuje v svoji režiji kanalizacijska dela v Vodnikovi ulici. Sedaj, ko bo po doseženem sporazumu z g. Gradtom mogoče razširiti ulico tudi v predelu med Strossmayerjevo in Gledališko ulico, so kanalizacijska in seveda tudi tlakovalna in druga dela v tej ulici nujno potrebna. Videli smo itak že v raznih mestnih proračunih postavke, ki so se nanašale na ureditev te ulice. — Pasant pa mora v tej ulici nehoti opaziti izrazito jezikovno zmožnost tam zaposlenih delavcev. Govorica nekaterih delavcev spominja na dobo, ki smo jo v Celju nekoč preživljali in ki se ne sme nikdar več povrniti.

Zemunska vremenska napoved za petek 8. t. m.: Ozračje se bo ohladilo, ponekod bo oblačno, v južnih krajih in na planinah bo najbrž deževalo, v dolinah in kotlinah bo megla.

mного zaobljubljenih podob na zidu, ki kažejo našo domačo nošo in domače prilike. Okoli cerkve so postavili štiri kapele: sv. Bolfenka (sedaj Lurške Matere božje) l. 1518., sv. Boštjana l. 1647., sv. Martina l. 1651. in sv. Jurija l. 1667. Njih arhitektura je poznogotska. Kapele so umetniško prav zanimive.

Vzhodno od Sv. Petra so na hribu (598 m visokem) razvaline Knušperškega gradu, ki ga je dal zgraditi verjetno že grof Engelbert Palštanski (936—980). Leta 1167. je dal krški škof Henrik podreti stari grad in zgraditi novega, ki je prišel potem v posest Celjskih grofov in Habsburžanov ter leta 1681. v posest gorofov Tattenbachov. Vendar je prišel grad kmalu razpadati. Ves pomen je izgubil tudi trg pod gradom.

Od Sv. Petra se okrenemo mimo pokopališča proti zapadu in pridemo preko hudih vzpetin po soteski Bistrice v Podsredo, ki je sicer že izven sedanjih mej šmarskega sreza. Na severnem pobočju Orlice je Podsredski grad, omenjen prvič leta 1213., sedaj v lasti Windischgrätzov. — V trgu samem je še ohranjen znameniti ostanek starih sodnih pravic, sramotilni kamen ali pranger z letnico 1667., kar pa ni nesporno. — Tu se je sodstvo izvrševalo navadno ob središču od česar je dobil tudi kraj svoje ime. Zaradi prangerja je vladal nekaj let spor med Podsredo in Sv. Petrom

Sokolstvo

Zbor prosvetarjev celjske sokolske župe

Dne 19. novembra je bil v Narodnem domu v Celju zbor prosvetarjev celjske sokolske župe. Zbor je otvoril predsednik župnega prosvetnega odbora brat Drago Pahor, ki se je uvodoma poklonil s pozdravom Nj. Vel. kralju Petru II. Brat predsednik je poljudno razložil položaj, ki je nastopil za naše sokolstvo v zvezi s slovansko mislijo, ki preživlja težko krizo. Današnji časi zahtevajo marljivih in odločnih delavcev, ker hočemo in moramo vztrajati na začrtani poti. Vsakdo se mora zavedati, da je s prostovoljnimi vstopom v sokolsko organizacijo prevzel tudi vse dolžnosti, četudi je treba za nje doprinesati žrtve. Temeljito je razpravljal br. Pahor o nalogah, ki spadajo v delokrog sokolskih prosvetnih odborov. Njegova poučna izvajanja so prisotni sprejeli z navdušenjem. Med tem je dospela brzojavka saveznega prosvetnega odbora, ki je želel zboru mnogo uspeha.

Iz prosvetnega poročila posnemamo, da so bili v 14-dnevni savezni prosvetni šoli dve članici in 1 član ZPO. Zadnje štiri dni lanskega leta je bil v Zagorju ob Savi župni idejni tečaj na internatski podlagi ob udeležbi 12 sester in 24 bratov iz 27 župnih edinic. Tečaje za novo članstvo je priredilo komaj 6 edinic. Za predavanja in nagovore pred vrsto so prosvetarji razmeroma dobro skrbeli. V lanskem decembru je bila izvedena akcija za pomnožitev naročnikov župnega vestnika, ki je dobro uspela. Tudi za ostale liste so bili pridobljeni novi naročniki. Poročevalsko službo je treba še bolj izpopolniti. Društvo v Trbovljah je ob vsaki premieri izdalo gledališki list. Sokolske knjižnice poslujejo v 26 društvih. Proslavo 1. decembra je priredilo 47 edinic. Kraljev rojstni dan je samostojno proslavilo 21 društev. Letos so skoraj vse edince proslavile god slovanskih blagovestnikov s prižiganjem kresov. Za razvoj sokolskega gledališča je bil ustanovljen gledališki fond. Šeasoma bo ZPO razpolagal z zneskom, ki bo lahko znatno dvignil župno gledališko knjižnico, ki ima sedaj le 14 iger na razpolago. Izlete za deco je priredilo 18 društev, posebnih akademij za deco je bilo 7, toliko tudi lutkovnih predstav. Naraščajske odbore imajo 4 društva. Gledaliških iger je bilo uprizorjenih 88. V župi je bil izvajan film »Oj leti, sivi Sokol«. Statistika pa ni popolna, ker nekaj edinic vse leto ni poslalo prosvetnih poročil, nekaj pa jih je poslalo le dvakrat namesto redno ob vsakem četrtletju.

ZPO je skrbel za stike z društvi in je v ta namen organiziral okrožne prosvetne zbornice. Sam je po svojih činiteljih obiskal 10 društev. Okrožni prosvetni zbori so bili v 6 okrožjih. Ostala tri okrožja se bodo šele lotila organizacije okrožnih prosvetnih odborov.

O delu v sokolski Petrovi petletki je izčrpno poročal br. Tone Zorko. Največ zastavljenih si nalog so izvršila ona dru-

štva, ki tudi na ostalih področjih marljivo delujejo. Največ edinic ima v načrtu gradnjo sokolskega doma. Za pomnožitev števila slavnostnih krojev se je zavzelo 19 društev, nalogo je izvedlo 6 društev, 4 društva so na delu. Prapore si je izmed 11 društev nabavilo že 6, 3 jih pa imajo v delu. Gledališke odrese so si postavili 4, orkester sta ustanovili 2 edinci. Razen tega je navedena še cela vrsta podrobnejših nalog.

V župni gozdni šoli so bila predavanja iz sokolske ideologije, zgodovine in organizacije. O šoli, kjer ima tudi ZPO svoj delež, se je v naših listih toliko pisalo, da bi bilo ponovno podrobnejše poročilo odveč.

Debata je bila prav živahna. Videlo se je, da so prišli bratje in sestre s pravim namenom, da izrazijo svoje želje glede izpopolnitve prosvetnega dela in navedejo tudi razloge, ki tu in tam ovirajo prosvetno delo. V debato so posegli sestre Marica Sernečeva in Cirkova, br. inž. Marinček in še drugi bratje.

ZPO bo nadaljeval delo po delovnem načrtu, ki ga je savezni prosvetni odbor objavil v 10. številki »Sokolkega glasnika« z dne 12. marca 1938. Tam je objavljen tudi načrt za društveno prosvetno delo. Za prihodnje leto si je prosvetni odbor nadel tele naloge: Za župo: Prirejanje enodnevnih okrožnih obrambnih tečajev, pregled dela v edinicah, tridnevni dramatski tečaj v Krškem, okrožni sestanki prosvetarjev, propagandni teden za sokolski tisk, skrb za predavanja in za predavatelje v društvih, duhovna priprava članstva za jubilejni celjski in za vsesokolski zlet v Beogradu, kontrola filmov v sokolskih kinematografih, organizacija radiopredavanj, sokolska razstava ob 50-letnici Sokola - maticice, zbirka fotografij in negativov, župna dramska knjižnica, gledališki sklad, okrožne ali župne prosvetne prireditve v zvezi s 50-letnico. Za društva in čete: Uvedba dnevnika prosvetnega dela, prirejanje idejnih tečajev za novo članstvo, minimalne knjižnice, akcija za tisk, predavanja, debatni večeri, duhovna priprava in štednja za jubilejni zlet v Celju in vsesokolski zlet v Beogradu, posebna skrb za deco in naraščaj, poživitev poročevalske službe in končno proslave.

Pri razpravi o novem župnem prosvetnem odboru je bilo soglasno sklenjeno predlagati v celoti dosedanji ZPO. Zadržni zbor je bil 4. decembra 1938, pa je razumljivo, da se je nakopičilo mnogo gradiva, ki ga je bilo treba obdelati. Dopoldanske ure niso zadostovale, zato se je zbor nadaljeval popoldne. Nam je tuje, da bi hvalili poedince za delo, storjeno v naši organizaciji, vendar ne moremo mimo, da se ne bi zahvalili vsem bratom in sestram iz ZPO, ki so svoje naloge, ne baš lahke, izvrševali z ljubeznijo in vnemo. Sledili bomo njihovim vzgledom in prispevali po svoje, da bodo poročila na prihodnjem občnem zboru prosvetarjev in prosvetark še popolnejša in zvrhana z uspehi.

x **Zbor društvenih načelnikov in načelnice celjske sokolske župe** bo v nedeljo 17. decembra ob pol 9. dopoldne v Narodnem domu v Celju. Na dnevnem redu so poročila načelnštva in poročevalcev za a) naraščaj, b) deco, c) okrožja, d) streljanje in obrambnost, d) taborjenje. Vršila se bo razprava o delovnem načrtu za leto 1940. s posebnim ozirom na jubilejni zlet v Celju, nato bodo predlogi za novo župno načelnštvo in raznoterosti. Zbor je obvezen za vse brate načelnike in sestre načelnice v župi včlanjenih društev in čet, za okrožne načelnike in načelnice in končno za vse člane in članice župnega strokovnega odbora. Poročila za zbor so bila dostavljena vsem bratskim edincem v dveh izvodih.

x **Sokolsko društvo Celje - matica** že več let prireja za deco božično obdaritev. Letos bo božična obdaritev v nedeljo 17. t. m. ob 15. v Narodnem domu. Deklice in dečki bodo ob tej priliki deklamirali, društveni orkester jih bo pa razveseljeval z izbranimi godbenimi točkami. Zeleli bi povabiti vse pripadnike našega Sokola toda zaradi velikega števila dece tega ne moremo. Na božično prireditev za deco bodo povabljeni le njeni starši. Tako bo Sokolsko društvo Celje - matica tudi v socialnem pogledu izvršilo svojo dolžnost, za kar gre naša zahvala blagim dobrotnikom in dobrotnicam, ki so prispevali z darili, v denarju ali blagu.

Ze iz dolgoletnih izkušenj ve Božiček, da je pri nakupu okraskov za božično drevo in drugih primernih daril vedno dobro postrežen v veletrgovini papirja in knjigarni Karl Goričar vdv., Celje, Kralja Petra cesta 7—9.

Iz naših krajev

Petrovče

p Ali mora biti res tako? Ze dolgo gledamo na razmere ki vladajo na tukajšnji šoli. Skrb za naše otroke, ki jim ne moremo nuditi višje izobrazbe kakor ljudskošolske, zahteva, da se naši otroci korenito izuče v najvišjih razredih. Zato bi želeli, da se gospod upravitelj z vso resnostjo poprime svoje naloge v šoli in da posveti svoje mlade, še neizrabljene moči pouku naših otrok. Priporočamo pa mu tudi, da omeji svoje vožnje z motorjem na najnujnejše posele in na popoldanski čas. Cudimo se tudi, kako more učiteljica našim malčkom v nižjem razredu povedati, da Miklavža ni, ampak da sta Miklavž oče in mati. Ali se morajo v tako težkih in resnih časih otrokom ubiti lepe sanje in vsa blaženost o Miklavžu ter razdvojiti duše staršev in otrok?

Žalec

z Proslava praznika zedinjenja. Sokolsko društvo v Žalcu je letos izredno slovesno proslavilo veliki sokolski in narodni praznik. Zastopstvo v kroju se je udeležilo s članskim in naraščajskim praporom službe božje. Ob 10. je bilo v mali dvorani Sokolskega doma svečana seja ob zelo lepi udeležbi članstva. Višek proslave pa je bila popoldanska akademija. Ceprav je dvorana novega Sokolskega doma izredno prostorna, jo je občinstvo skoraj do kraja napolnilo. Akademija se je pričela s pozdravom kralju in državnim zastavi ter državno himno. Sledile so telovadne točke posameznih oddelkov in ljubke deklamacije naših malih. Moške skupine so izvedle svoje vaje krepko in borbeno, ženske skupine nežno, ljubeče in polno mehke. Bratom vaditeljem in sestram vaditeljicam polno priznanje, da so v razmeroma kratkem vadbenem času dosegli toliko uspehov in še posebej, da so občutili notranji smisel poedinih vaj. Vsem telovadcem in telovadkam lepa hvala, da so se krepko lotili dela in pripomogli do tako sijajne proslave našega praznika!

z Zvočni kino Žalec. V petek 8. t. m. ob 14., 16. in 19.: »Paglavček«. Vesel film o doživljajih profesorja z najdenčkom. V glavnih vlogah Paulini Garton, Milly Mathis, Gabrielle Dorziat in mali Filip. — V soboto 9. t. m. ob 20. in v nedeljo 10. t. m. ob 14., 16. in 19.: »Ženski gansterji«. Pustolovski film iz ameriškega podzemlja. V glavnih vlogah Mary Carlisle in Lloyd Nolan.

Braslovče

b Praznik zedinjenja je Sokolsko društvo v Braslovčah svečano proslavilo. Ob 8. zjutraj je članska delegacija s praporom prisostvovala svečani službi božji. Ob 9. dopoldne je bila svečana proslava v Sokolskem domu. Svečanost je otvoril s pozdravom Nj. Vel. kralju Petru II, in vsemu članstvu starosta br. Pepi Omladič. Br. prosvetar Ljubo Snuderl je nato predaval o pomenu praznika zedinjenja za vse Jugoslovane. Sledile so deklamacije, prizori in telovadne točke. Nato je br. prosvetar prečital poslanico Saveza SKJ vsemu pripadništvu velike sokolske armade. Pevskim točkam je sledila zaobljuba novega članstva. Po zaobljubi je br. starosta pozval vse nove člane, da ostanejo zvesti dani zaobljubi in sokolski ideji. Sledila je prevedba dece v naraščaj in naraščaja v članstvo, nakar so bile razdeljene diplome deci. Lepa proslava je bila zaključena s petjem himne »Hej Slovani« in Pesmi sokolskih legij. Po proslavi se je delegacija članstva, naraščaja in dece poklonila na pokopališču na grobovih prerano umrlih bratov in prižgala tam svečke.

b Miklavževanje v Sokolskem domu. Sokolsko društvo Braslovče je priredilo za svojo deco in naraščaj v nedeljo 3. t. m. miklavževanje. Vsa deca in naraščaj sta bila obdarovana. Mladina je z zanimanjem sledila lepi igri ob prihodu Miklavža z nebes. Vsem bratom in sestram ter ostalim prijateljem mladine izreka Sokolsko društvo bratsko zahvalo za pomoč in darove.

Širite „Novo dobo“!

Slovenj Gradec

s Proslava 1. decembra. Sokolsko društvo Slovenj Gradec je s proslavo, posebno pa s svečano akademijo dokazalo, da se zaveda svojega sokolskega poslanstva na naši severni meji. Članstvo se je s praporom na čelu v krojih udeležilo slovesne službe božje. Po službi božji je bila v veliki dvorani Sokolskega doma svečana seja in zaobljuba članstva. Po pozdravu državnim zastavi in praporom je salonski orkester zaigral sokolsko koračnico, nakar je br. starosta otvoril svečano sejo ter pozdravil zastopnike oblasti, uradov in korporacij. Po odigarnju državne himne je br. prosvetar Mrovlje recitiral pesem »1. december 1918«, zatem pa prečital poslanico Saveza Sokola KJ. Mala Cvetana Zelezničarjeva je pogumno deklamirala pesem o Jugoslaviji. O pomenu 1. decembra za sokolstvo je v klenih besedah spregovoril br. starosta Ivan Rojnik. Sledila je zaobljuba novega članstva. Lepo število Sokoličev in Sokoličic je bilo prevedenih iz dece v naraščaj. Himna »Hej Slovani«, ki jo je pelo vse članstvo, je zaključila slavnostno sejo. Zvečer pa se je zgrnil sokolski Slovenj Gradec, da v Sokolskem domu s svojimi brati in sestrami proslavi s svečano akademijo praznik zedinjenja. Velika dvorana Sokolskega doma je bila nabitopolna. Uvodoma je spregovoril br. starosta o sokolskem 1. decembru in o nalogah sokolstva v teh razburkanih časih. Ob krasno sestavljeni živi sliki »Sokolski pozdrav« je salonski orkester zaigral državno himno. Sledile so precizno izvajane telovadne točke vseh oddelkov. Vse točke so bile sprejete z živahnim odobravanjem. Vaditeljskemu zboru gre vse priznanje za trud in delo.

s Delovanje SK Mislinje. Dne 23. novembra je bil 7. redni letni občni zbor SK Mislinje. Ob slabi udeležbi članstva je otvoril občni zbor predsednik kluba g. dr. Stane Strnad, pozdravil navzoče, predvsem pa zastopnika bratskega kluba SK Zelezničarja iz Maribora, in podal v kratkih obrisih poročilo o delovanju kluba v pretekli poslovni dobi. Tajnik g. Drago Brađač je poročal podrobno o klubovem udejstvanju. Na njegov predlog je bil dosedanji predsednik kluba primarij g. dr. Stane Strnad za svoje nesebično in neumorno delo za klub izvoljen z navdušenim odobravanjem za častnega predsednika. Blagajnikovo poročilo izkazuje prazno blagajno. Poročilo nogometne sekcije pa je bilo zaključeno z ugotovitvijo žalostnega dejstva, da je ostal klub ob koncu jesenske sezone brez prepotrebne igrišče. Poročilom funkcionarjev so sledile volitve novega odbora. Za častnega predsednika je bil izvoljen primarij g. dr. Stane Strnad, za predsednika g. Ferdo Črne, odvetnik v Slovenjem Gradcu, za podpredsednika gg. Vinko Cajnko in Herman Bizjak, za tajnika g. Drago Brađač, za blagajnika g. Vekoslav Vyborny, za tehničnega referenta g. Ivan Kavš, za odbornike gg. dr. Stane Strnad, Ivan Rojnik, Slavko Mrovlje, Karlo Kokolj, Karli Pruš, Jura Potočnik, Krešo Karaman, Darinko Klun Janko Gregorič in Stanko Vyborny, za namestnika pa gg. Miroslav Ferber in Mihael Granda. V nadzorni odbor sta bila izvoljena gg. dr. Maks Pohar in Milan Šmid, v razsodišče pa dr. Maks Pohar, Mirko Lovrec in dr. Alojz Simoniti. Po volitvah in slučajnostih se je razvila živahna debata, ker so nekateri na novo došli hoteli spraviti klub v kalne vode, kar pa jim vsled zavednosti članstva ni uspelo. Želimo, da bi novi odbor delal z vso energijo za napredek sporta na naši severni meji, in da bi v kratkem času dobili prepotrebno igrišče. Za igrišče sta doslej darovali po 50 din tvrdki Ivan Ravninar in J. Jellenz v Celju. Vodstvo kluba se obema za darilo iskreno zahvaljuje in prosi ostale, ki so prejeli prošnjo kluba, da bi po svojih močeh prispevali za sportni prostor.

Sv. Jedert

je Sokolsko društvo Sv. Jedert nad Laškem. Ker je moralo društvo vsled nastalih razmer svojo loterijo preložiti, obvešča javnost, da bo loterija nepreklicno v nedeljo 31. marca 1940. Se-gajte po srečkah, katerih je le malo

število, zaradi česar je dobiček prej mogoč. S tem boste podprli težnjo društva po postavitvi skromnega doma, ki ga je društvo v tej vasi nujno potrebno.

Laško

Novice iz Laškega

Laško, 7. decembra.

V Marijagradcu je laški veleposestnik g. Josip Osolin prodal hišo poleg gostilne Sušter za 65.000 din trgovcu g. Drakslerju z Dola pri Hrastniku, čigar brat Zvonko že ima trgovino v Rimskih toplicah. Bajebosta v Marijagradcu sedaj dve trgovini, ki bosta stali druga nasproti druge. Ena bo v Drakslerjevi, druga pa v Turkovi hiši, kjer bi morala biti nova gostilna; to trgovino bo imela sedaj trgovka ga. Krašovčeva.

Dne 1. t. m. okrog 15. se je dogodila težka kolearska nesreča 37-letnemu posestniku Konradu Klinarju z Ložnice pri Celju. Vračal se je s kolesom po kravji kupčiji iz St. Lenarta. Ko je vozil po klancu pred gostilno Sušter s precejšnjo brzino, se je z vso močjo zaletel v zid graščine dr. Jacobija, kjer je obležal ves okrvavljen. G. Blagotinšek ga je takoj prepeljal z avtomobilom v celjsko bolnico. Graščina v Marijagradcu je bila že mnogim v nevarnost, ker zapira razgled.

Občinsko upravo opozarjamo, da občinske reve prezebajo v ubožnici. Okrog prosjačijo pri raznih občanih za drva in to celo na postaji. Nad 90 let stara reva je prosila železničarja za nekaj drv. Kakor je vsem znano, so bivši župani svoje plače nudili v socialne namene. Zato pričakujemo tudi od našega župana in cestnega načelnika, da odstopita vsaj vsak po dve plači za nabavo 1 vagona velenjskega premoga, ki je najcenejši, da občinski in drugi reveži v Laškem ne bodo prezebali. Upamo, da bosta to prispevala za božičnico našim siromakom, ki tudi okušajo grenkobe komasacije.

Naši nameščenci in delavci vprašujejo, kako deluje odbor za pobijanje draginje in kdo je pravzaprav v tem odboru. Neki Laščan, ki biva v neposredni bližini postaje, je opazoval kateri trgovci so vozili blago s postaje po pričetku dviganja cen, istočasno pa je zasledoval cene po trgovinah. V času svojega opazovanja je ugotovil, da je vozil samo 1 trgovec sol. Nekateri trgovci pa so že staro blago prodajali po sedanjih visokih cenah. Odbor za pobijanje draginje bi moral ugotoviti v takih primerih datum nabave in količino nabavljenega blaga ter ukreniti vse potrebno. Tudi cene so pri raznih trgovcih in v raznih krajih zelo različne. Makaroni so n. pr. v Zagrebu po 6.50 din, pri nas pa po 12.50 din, olje je pri nas po 16 din, drugod po 14—15 din itd.

Glede povišanja plač nameščencem, delavcem in rudarjem se nihče ne zgane. Ni nobenih spomenic, ne pritožb, niti intervencij, vsi pa neizprosno zahtevajo od njih plačilo. Slabe čase smo opazili pri rudarjih ob priliki praznovanja »Barbare«, ki je bilo nad vse skromno. Pri uradnikih in delavcih je šel Miklavž večinoma neopažen mimo, na kake zabave skoraj nihče ne misli več, podpore društvom ugašajo, odpovedujejo knjige, revije, mnogi štedijo celo pri hrani, predelujejo stare obleke, prodajajo nerabne predmete itd. Vse to bo zelo hudo uplivalo na naše obrtnike ki jih morijo draginja, visoki davki, padec števila odjemalcev itd. Ali bodo naši občinski odborniki na seji razpravljali o teh nujnih vprašanjih in sestavili kako spomenico?

V Laškem dobimo v kratkem novega peka. Sedanji mojster g. Franc Vrabčič, ki je imel pekarno pri Vivodu, odide na Gorenjsko. Za pekarno pri Vivodu se zaima baje domačin g. Janko Sket.

Dne 2. t. m. je gorelo v Zgornji Rečici števil. 101 pri posestniku Fortunatu Koširju. Okrog pol dveh popoldne je izbruhnil požar med peko. Ker je domačija skoraj tik pod Mrzlico, bi bila vsaka pomoč zaman. Zgoreli so hiša, hlev in drvarnica. Škoda znaša 25.000 din, lastnik pa je bil zavarovan samo za 4.000 din. V hiši je zgorelo tudi 1200 din govine.

Posestniki v Rimskih toplicah, ki so morali odstopiti njive, travnike in drevje cestnemu odboru v Laškem za gradnjo nove ceste, še danes niso prejeli niti dinarja odškodnine. Pred dvema leti se je gosposdom tako mudilo, da so jim poželili še zeleno pšenico, toda cesta še danes ni gotova. Bajeboste načrt v nekaterih delih sploh ovržen in bodo izvršene nove

Pri težavah vsled hemoroidov

pomagata že 1 do 2 Leo-piluli, če jih jemljete po jedi. To sredstvo pomaga že po petih, šestih urah do lahkega in prijetnega odvajanja.

Oglas reg. pod Sp. br. 969 od 28. X. 1939

Leo-pilule

trasne korekture ter bodo zaradi tega posestniki menda še izgubili nekaj parcel.

Bivšo hišo g. Oleta je kupil stavbenik g. Anton Božič iz Trbovelj. Pekarno je prevzel g. Strohal, ki je vzdržal samo nekaj nad dva meseca. Plačeval je 800 din najemnine in se je čudil naši visoki vodarini. Tako propada nekdanja cvetoča obrt.

V bližini šmarješkega gasilskega doma si je postavil vilo s tremi stanovanji topliški šofer g. Franc Verk. Vila je vredna okoli 150.000 din.

Sokolsko društvo Rimske toplice - Šmarjeta marljivo deluje in bo začelo v kratkem graditi lasten dom. Pripravili so že les in stavbišče.

Špekulacije izvoznikov

Laško, 7. decembra.

Skrivna želja izvoznikov je, da bi z uvedbo brezmesnih dni zavrla eventualen dvig cen na domačem trgu, ki bi utegnil nastati pri živahnejšem izvozu. Kmet naj še naprej prodaja pod ceno, vsi ostali sloji v državi naj pa pomagajo z brezmesnimi dnevi obdržati to lepo konjunkturo v imenu narodnega gospodarstva. Radi bi vedeli, kdo so ti gospodje, ki se zavzemajo za uvedbo brezmesnih dni. Če bi bili vsi državni in privatni nameščenci in delavci res primerno plačani in če bi poskrbeli za odpravo brezposelnosti, bi bila kupna moč konzumentov tako velika, da ne bi potrebovali nobenih brezmesnih dni in enotnega črnega kruha ter bi polovico današnjega izvoza živil plasirali doma. Prav tako bi tudi kmet zlahka spravil vse pridelke v denar.

Čemu prepoved klanja telet in praset? Letos primanjkuje krompirja, fižola, pšenice, da, celo koruze. Kdo bo gojil goved in svinje, če ve, da ne bo smel tele ali prase zaklati, rediti ga pa ne mogel radi pomanjkanja hranil. Spet bi utegnili pri mladih živalih sijajno zasluziti edino izvozniki, če bi po nizki ceni kupovali za domači zakol prepovedano živino in jo izvažali.

Isto je z moko. Vojvodinski mlinški bogataši bodo poslali v Nemčijo 2.500 vagonov bele moke, v vaticansko državo 50 vagonov, ogromno količino pa tudi v Italijo. Narodni interesi zahtevajo, da imajo odločilni činitelji pred očmi posledice, ki bi utegnile nastati, če bi tudi nas zajeli vojni dogoki.

Pri mletju pšenice ostane velika množina črne moke, ki bi jo bilo treba porabiti na domačem trgu. Vojvodinski mlinarji imajo interes, da črni moki na ta način dvignejo cene, ki je bo zaradi izvoza bele moke v Nemčijo, Italijo in Vatikan mnogo preveč na ponudbo. Baš to kaže zakaj se ti bogataši zavzemajo za uvedbo zmesnega kruha.

Te vrstice naj prečitajo naši uradniki, upokojenci, delavci in obrtniki, pa jim bo na mah vse jasno, od kod visoke cene, razne uvedbe in pomanjkanje živil.

Resnična dejstva iz zgodovine laškega gasilstva

(Dalje.)

Prvi požar, ki ga je gasila požarna bramba v Laškem, je bil sobni požar pri tvrdki Andreja Elsbacherja dne 25. decembra 1870. ob 22 stopinjah mraza in 1 m visokem snegu. Leta 1872. je požar uničil Horjakovo stanovanjsko hišo, hlev in več svinj v Rečici. Leta 1873. sta bila dva požara: Counerju v Debru je pogorela hiša s pohištvom, Matiji Schweigerju v Laškem pa hlev. L. 1876. so bili naslednji požari: zgorel je hlev pivovarne Larisch, nastal je strešni ogenj pri Matiji Glušiču v Laškem, ki je bil pogašen, gorelo je pri nekem kmetu v Lažišah pri Sv. Miklavžu, zgorel je kozolec posestnika Skorje, p. d. Benceta, zgorela je zidanica učitelja Ivana Rannerja, požar je uničil hišo, hlev in kozolec Josipa Sevnika pod

Humom, nastal je sobni požar v vili »Romendorf« v Laškem in v sušilnici pivovarne Larisch v Laškem. Leta 1885. je zgorela kovačnica cementarne Wittthalm v Lahomnem, hiša usnarja Pavla Basta, hiša in gospodarska poslopja Antona Rička v Harju, nastal je dimniški požar v zidanci kronista Valentiniča. L. 1886. so zgoreli Arnoldov hlev v Debru z orodjem in pridelki, Svigova hiša na Mulenci, Kraškovo gospodarsko poslopje v Jagočah, hišo pa so gasilci rešili. L. 1890. je nastal požar v Preskerjevem skladišču v Laškem, kjer je sedaj lekarna. Požar je bil udušen. To leto je nastal dimniški požar v gospodarskem poslopju Josipa Czernyja na Rasteniku nad Laškim. Požar je bil udušen. Na postaji v Laškem je pogorel vagon premoga. L. 1893. je zgorel Merzlakov kozolec na Sevcah, vila »Berta« Valentina Maierhova v Laškem in rudniška pisarna v Rečici. L. 1897. je strela uničila hišo, kozolec in hleve Ivanu Petku na Strmici pri Laškem. Naslednjo noč je zaradi strahu, ki ga je doživela pri tem požaru, umrla gospodarica. L. 1899. je zgorela Fehleisnova smodnišnica v Rečici. Sedem ljudi je takrat zletelo v zrak z zalogo smodnika vred. Požar je uničil Wittthalmovo gornjo cementarno. V juniju je zgorel na ravnici tik nad Laškim tako zvani »Fliessov marof«. Požar je nastal ob četrtno eno ponoči. L. 1900. je bil podstrešni požar v gostilni »Pri splavarju« (Sket). Požar je bil takoj udušen. L. 1901. je zgorela Šančeva koča v Rečici. L. 1902. je gorelo humsko pobočje nasproti toplice. Požar so kmalu udušili. L. 1903. so pogorela Zemetova poslopja v Lahomšku. L. 1904. je strela upepelila hlev in mlatilni pod Gregorja Košaka v Debru. Ogenj je uničil Ojsterškovo shrambo na Reki. Požar je nastal, ker se je vnel premog. L. 1905. je zgorel Rozmanov hlev v Psarju. Požar so zanetile iskre iz lokomotive. V Debru je gorel kozolec Ferda Trbovca. Požar so povzročili nepredvidni ključavničarji iz Maribora in Gradca s cigaretnimi ogorki. Neki delavec je našel pri tem požaru smrt. L. 1906. je gorelo gozdovje na Zikovškem vrhu in na humskih pobočjih, v juniju je gorelo sedem objektov posestnikov Svečnika in Plavca pod Humom. Svečnik je zgorel pri reševanju živine. Zgoreli so trije Knezovi objekti v Tremerju. L. 1907. je gorel med Rimskimi toplicami in Laškim vagon, v katerem je bil luksuzni avto. Ogenj je opazil čuvaj Albin Kuntara, ki je nato ustavil vlak. Zgorelo je skladišče trgovca Matije Zorka v Laškem. Strela je upepelila kozolec in ostala gospodarska poslopja Karla Hermana v Rečici. L. 1908. je gorelo pobočje Huma nad »Starim gradom«. Požar je uničil vse drevesne sadike. Strela je upepelila Trbovčevo hišo pri Sv. Krištofu. Na postaji v Laškem je zgorel vagon premoga. L. 1910. je zgorela hiša M. Ojsterška v Zagaju. Hlev in živino so rešili. Zgorelo je sedem objektov I. Kovarča in G. Ojsterška na Ojstrem. Požar je vse uničil, ker je primanjkovalo vode. Rešili so samo živino in pridelke. Ogenj so zanetili otroci, ki so se igrali z vžigalicami. (Dalje prih.)

I Proslava 1. decembra. Dne 30. novembra zvečer je bila proslava narodnega zedinjenja. Dvorana Sokolskega doma je bila nabito polna kakor tega doslej še ne pomnimo. Proslavo je posejlo tudi mnogo okoličanov. Udeležencem je bila prečitana poslanica Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije. Sledila je telovadna akademija, ki je sicer zadovoljila občinstvo, ni pa bila vseskozi tako na višku, kakor prejšnja leta. Gotovo je najbolj občinstvu ugajala točka ženske dece, ki je nastopila z žogami. Najgloblji vtis pa je napravila na vsakogar zaključna alegorija, v kateri so Sokoli in Sokoliči izpovedali svojo prisego. Dne 1. decembra so se udeležili službe božje predstavniki ter večja skupina sokolskega članstva v krojih s praporom in mnogo narodnega občinstva.

I Socialne in gospodarske razmere v Radiotermi. Pod gornjim naslovom smo objavili v zadnji številki dopis iz Laškega, ki pa je bil, kakor smo imeli priliko naknadno ugotoviti, napisan nestvarno in tendenciozno. Ker nočemo delati nikomur krivice, obžalujemo, da smo dopis take vsebine priobčili.

I Miklavžev večer v Sokolskem domu preteklo soboto je potekel v najboljšem

razpoloženju obiskovalcev, tako da je sedaj marsikom žal, da se ga ni udeležil. Prireditev je bila dobro obiskana. Jurkloštrski Miklavž je zabaval občinstvo, da je bilo veselje. V verzih je navšteval grehe laškim in okoliškim zemljanom, nato pa obdaril najboljše po današnjih skromnih razmerah. V nedeljo popoldne je bilo miklavževanje za deco, ki je bila prav tako deležna mnogih daril. Na tem mestu se vsem, ki so prispevali ali sodelovali pri prireditvah, iskreno zahvaljujemo za njihovo naklonjenost in požrtvovalnost.

I Navdušeni sadjarji. Naši občinarji so vzeli od rudniškega ravnatelja g. Drolca iz Hrastnika v najem zemljišče med železniškim mostom in cerkvenimi njivami poleg pivovarne in sicer za dobo 5 let. Na tem zemljišču bodo gojili sadike sadnega drevja in jih nato prodajali kmetom. Vrtnarski upravitelj bo poučeval tudi šolsko mladino o gojitvi sadnega drevja. Gojitev se bo začela že spomladi in morajo vsi dosejanci lastniki vrtov opustiti zemljišča. Nimamo nič proti gojitvi sadnih dreves, toda gospodje naj iščejo taka zemljišča rajši drugod in ne v središču mesta. Meščani že itak težko najdejo vrtove za nujno potrebno zelenjavo, dočim je za kmečko obdelovanje zemlje v okolici dovolj.

I Kino Laško bo predvajal v četrtek 7. t. m. ob 20.30 in 8. t. m. ob 16.30 veseli film »Mala princesa«. V gl. vlogi Traudl Stark, Paul Hörbiger, Gerda Maurus in Hansi Knotek. Predigre! — Razširite vest, da bomo predvajali v soboto 9. t. m. ob 20.30 in nedeljo 10. t. m. ob 16.30 in 20.30 edinstveno filmsko delo »Rapsodija«, ki je nasičeno s kompozicijami Wagnerja, Liszta, Griega, Chopina, Moszkowskega in Johanna Straussa! Glasba, petje, ples, pustolovščine in ljubezenske prigode. V glavni vlogi ljubka francoska igralka Olympe Bradna. — V torek 12. sredo 13. in četrtek 14. t. m., vsakokrat ob 20.30 pevski vefilm »Pevce Nj. Visočanstva«. V glavnih vlogah svetovno znani tenor Benjamina Gigli in Slovenka Geraldina Katnikova. Oglejte si vse tri velike filme!

Dol pri Hrastniku

I Iz Sokolskega društva. Naš največji državni praznik je dolski Sokol dostojno proslavil. Na predvečer, dne 30. novembra, je priredil primerno proslavo, na kateri so dovršeno nastopili mladinski oddelki. Prav ugajal je tudi prizorček, ki ga je predvajala deca. Na sam praznik zedinjenja se je udeležila služba božje v cerkvi močna deputacija članstva in naraščaja v krojih s članskim in naraščajskim praporom. — Po proslavi je bil društveni občni zbor. Uprava je v glavnem ostala ista z br. Jurkom kot starost. Le prejšnjega načelnika je zamenjal br. Stravs. Občni zbor je potekel v znamenju sokolske discipline in sokolskega bratstva. Novi upravi želimo v kritičnih časih, ki se nam obetajo, čimveč uspehov. — Miklavž je obiskal tudi tukajšnje društvo. V torek proti večeru se je zbrala v telovadnici sokolska družina, v glavnem deca, ki je težko pričakovala prihoda radodarnega svetnika. Obdarovanih je bilo okoli 90 sokolskih pripadnikov od dece do naraščaja, ki so poleg takih daril, ki prijajo zobem, prejeli tudi primerna praktična darila.

Savinjska posojilnica v Žalcu

REGISTROVANA ZADRUGA Z NEOMEJENO ZAVEZO — USTANOVLJENA LETA 1881

Nudi popolno varnost za vloge na hranilne knjižice in v tekočem računu ter jih obrestuje najugodnejše

HMEJARIJI Nalagajte denar pri domačem zavodu!

Račun Poštne hranilnice št. 10.994

Erzojavi: »Posojilnica«

Telefon št. 2

BLAGAJNIŠKE URE: ob delavnikih od 8. do 12. in od 14. do 18., ob nedeljah do 9. do 11.

Božični okraski

Božične in novoletne dopisnice, albumi in kasete za darila v največji izbiri.

Velika zaloga prvovrstnih **nalivnih peres** znamke Pelikan, Osmia, Hardtmuth, Montblanc i. t. d.

Knjige, slikovnice i. t. d.

Knjigarna in veletrgovina s papirjem

Franc Leskovšek, Celje, Glavni trg 16

o Praznik rudarjev. Zadnje nedeljo so praznovali rudarji god svoje zaščitnice sv. Barbare. Rudarji so ob zvokih lastne godbe in s svojim lepim praporom prikorakali iz Hrastnika na Dol, kjer so se v cerkvi udeležili službe božje. V dolski cerkvi stoji oltar sv. Barbare, ki so ga postavili rudarji sami. Po službi božji so odšli na pokopališče, kjer so dostojno počastili spomin šestih, pred leti ponesrečenih tovarišev, nakar so se razšli na svoje domove. Ob tej priliki je TPD razdelila med rudarje običajno nagrado.

Radeče

I Proslava praznika zedinjenja. Ze na predvečer narodnega in državnega praznika so plapolale skoraj z vsake hiše državne trobojnice. Solska mladina je imela v petek zjutraj v šoli skupno proslavo, nakar je odkorakala pod vodstvom svojega učiteljstva k službi božji, ki jo je opravil župnik g. Lovšin. Službi božji so prisostvovali zastopniki vseh državnih uradov in raznih društev ter mnogo drugega občinstva. Sokolsko društvo je priredilo v proslavo zedinjenja veliko telovadno akademijo. Nastopili so vsi oddelki. Lep nagovor sta imela br. Ferči Miler in Lado Pohar. Sokolska dvorana je bila nabito polna radeškega občinstva. Po proslavi je bila prosta zabava s plesom. Ker so dopoldne v Sevnici odkrili spomenik kralju Aleksandru I. Zedinitelju, je pohitelo tjakaj mnogo Radečanov. Sokoli so bili v krojih. Br. starosta Ferdo Laznik je poklonil v imenu radeškega Sokolskega društva lep venec s primernim nagovorom.

Sevnica

s Iz učiteljske službe. Te dni je bila premeščena v Sevnico učiteljica gđc. Mica Beljanova iz Dragatuša. Sevnčani jo prav toplo pozdravljamo v svoji sre-

di in ji želimo, da bi se kar najboljšje počutila med nami. — Na šoli poučuje sedaj 18 učiteljev in učiteljic in troje veroučiteljev. Solski upravitelj g. Leopold Bonča upravlja zaradi tega samo obširne upraviteljske posle.

Iščem za takoj ali pozneje

prostore

primerne za delavnico, najmanjša prostornina 40 m². Prostori morajo biti v sredini mesta in biti svetli. V primeru potrebe sem pripravljen tudi prezidati prostore odnosno jih zamenjati z lastnimi. Ponudbe na Kristaljšo, Celje, telefon 154.

BANAŠKA MOKA JE BOLJŠA

zato tudi cenejša!

Z moko pa je veselje le, če se lahko uporablja

Obiščite domačo tvrdko

JUGOPROMET, lastnik Golob Ivan, Celje, Krekova c. 11

Na zalogi drobna koruza in koruzni zdrob

ELEKTRIČNE ŽARNICE

dobite pri tv.

K. Loibner - Celje - Kr. Petra c. 17

TELEFON 120

Nogavice

vseh vrst, oblačila damska, moška, otroška tudi po meri dobite najcenejše v trgovini - pletilnici »Mara« Pongračič, Celje, Slomškovo trg 1.

KLINAR MILOŠ

KLJUČAVNIČARSTVO

Celje, Gregorčičeva 4

CENE ZMERNE
DELO SOLIDNO

Izdelovalnica
štedilnikov
iz nerjavečega
jekla
Prevzemam
stavbna
ključavničarska dela

Franjo Dolžan - Celje Za kresijo 4

kleparstvo, vodovodne instalacije
sirelovodne naprave

Prevzema vsa v zgoraj navedene stroke spadajoča dela in popravila — Cene zmerne — Postrežba točna in solidna

Celjska posojilnica d.d. v Celju

JE NAJSTAREJŠI NARODNI DENARNI ZAVOD V CELJU

Vse hranilne vloge, vložene pri

CELJSKI POSOJILNICI D. D. V CELJU

so varno naložene, se ugodno obrestujejo in se izplačujejo točno v gotovini

Denar, naložen v domač denarni zavod, donaša koristi vsemu domačemu narodnemu gospodarstvu

NALAGAJTE
SVOJE PRIHRANKE V

Celjski posojilnici d. d. v Celju - Narodni dom

TELEFON ŠT. 22

POŠT. ČEK. RAČ. 10-591

CENTRALA: CELJE, NARODNI DOM

PODRUŽNICI: MARIBOR, ŠOŠTANJ